

ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН
ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2022 оны 05 сарын 05 өдөр

Дугаар 10/100

Улаанбаатар хот

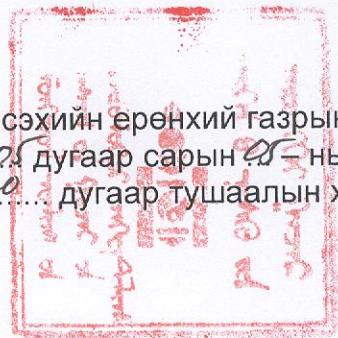
Журам шинэчлэн батлах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3.1 дэх заалт, Иргэний нисэхийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам”-ыг хавсралтаар шинэчлэн баталсугай.
2. Журмыг мөрдөж ажиллахыг Нислэгийн урсгал төлөвлөлтийн алба (Т.Батбаяр)-нд, журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Иргэний нисэхийн үндэсний төв (Н.Батсайхан)-д, тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Агаарын навигаци, нисэх буудлын бодлого зохицуулалтын газар (Ч.Одгэрэл)-т тус тус үүрэг болгосугай.
3. Энэхүү тушаал гарсантай холбогдуулан Иргэний нисэхийн ерөнхий газрын даргын үүргийг хавсран гүйцэтгэгчийн 2021 оны 8 дугаар сарын 30-ны өдрийн “Журам шинэчлэн батлах тухай” А/106 дугаар тушаалыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Иргэний нисэхийн өрөнхий газрын даргын
2022 оны 10 дугаар сарын 25 – ны өдрийн
..... дугаар тушаалын хавсралт

**НИСЛЭГИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙГ ТӨЛӨВЛӨХ,
ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ЖУРАМ**

Хувилбар 12

ӨӨРЧЛӨЛТИЙН БҮРТГЭЛ

Хувилбар	Өдөр	Баталгаажуулсан	Өөрчлөлтийн утга
0.1	1999	НХҮҮТ-ийн Мэргэжлийн хэлтэс	Журмыг гаргав.
0.2	2005.12.14	613 дугаар тушаал	Тогтоогдсон агаарын зайд нислэгийн урсгал төлөвлөлт, гүйцэтгэл, мэдээллийг зохицуулах журам
0.3	2007.06.29	476 дугаар тушаал	Нислэгийн хөдөлгөөний урсгалын төлөвлөлт, зохицуулалтын журам
0.4	2008.09.22	627 дугаар тушаал	Монгол Улсын агаарын зайд нислэгийн зөвшөөрөл олгох, нислэгийн хөдөлгөөний урсгалыг төлөвлөх, түүний гүйцэтгэлийг бүртгэх, мэдээллийг дамжуулах журам
0.5	2010.09.24	A/385 дугаар тушаал	Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам
0.6	2011.09.21	A342 дугаар тушаал	Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам
0.7	2014.06.23	A294 дүгээр тушаал	Агаарын хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам
0.8	2015.06.02	A275 дугаар тушаал	Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам
0.9	2016.01.15	A/30 дугаар тушаал	Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам
10	2018.07.20	A/427 дугаар тушаал	“Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам” Монгол Улсын Их Хурлын 2013 оны 18 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрөөс иргэний нисэхийн салбарт 2020 он хүртэл баримтлах бодлого”- ын 1.2.9 дэх заалтын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор “Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журам”-ын алба, хэлтэс, салбарын нэр томьёоны өөрчлөлт

11	2018.10.15	A/654 дүгээр тушаал	"Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгох журмын 4 дэх хэсгийн 4.10 дахь заалт төлөвлөлтийн үйл ажиллагаанд тавигдах үндсэн шаардлага; 7 дугаар зүйлийн 7.1, 7.1.1, 7.2.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5, 7.1.6 заалт олон улсын хуваарьт бус нислэгийн хүсэлтэд тус тус өөрчлөлт оров.
12	2021.08.30	A/106 дугаар тушаал	Журамд бүхэлд нь өөрчлөлт оруулж, шинэчлэн найруулсан.
13	2022.05.05	A/100 дугаар тушаал	Журамд бүхэлд нь өөрчлөлт оруулж, шинэчлэн найруулсан.

ГАРЧИГ

1. ЗОРИЛГО.....	4
2. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ.....	4
3. НИСЛЭГИЙН ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА.....	4
4. НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ.....	5
4.1. ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА.....	5
4.2 ХУВААРТЬ НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ.....	6
4.3. ОЛОН УЛСЫН ХУВААРТЬ БУС НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ	6
4.4. ОРОН НУТГИЙН ХУВААРТЬ БУС НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ.....	7
5. НИСЛЭГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ.....	7
5.1. ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА	7
5.2. ӨНГӨРӨЛТИЙН НИСЛЭГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ.....	7
5.3. ХӨӨРӨЛТ, БУУЛТЫН НИСЛЭГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ.....	7
6. НИСЛЭГИЙН ЗӨВШӨӨРӨЛ.....	8
7. НИСЛЭГИЙН ЗӨВШӨӨРЛИЙН ХҮЧИНТЭЙ ХУГАЦАА БОЛОН ЦУЦЛАЛТ.....	8
8. БАРИМТ БИЧИГТ ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА	9
8.1. ХУВААРТЬ НИСЛЭГ.....	9
8.2. ХУВААРТЬ БУС НИСЛЭГ	10
9. ЕРӨНХИЙ ЗОРИУЛАЛТЫН НИСЭХ	11
10. ХАРИЛЦАГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА.....	11
10.1. ЦАГИЙН ХУВААРИЙН ЗӨВЛӨЛ.....	11
10.2. НИСЭХИЙН АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГААНЫ ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГА	11
10.3. САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГЖ	11
10.4. НИСЭХ БУУДЛУУД	12
11. НИСЛЭГИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН МЭДЭЭНИЙ ХАДГАЛАЛТ	12
12. ХАВСРАЛТ.....	12

НЭГ. ЗОРИЛГО

- 1.1. Энэхүү журмын зорилго нь агаарын зайн болон нисэх буудлын багтаамжид нийцүүлэн нислэгийн хөдөлгөөний урсгалыг аюулгүй, үр ашигтай, шуурхай зохицуулан Монгол Улсын агаарын зайн ашиглах зөвшөөрөл олгоход оршино.
- 1.2. Энэ журмаар Нислэгийн урсгал төлөвлөлтийн байгууллага (цаашид “НУТБ” гэх) болон нислэгийн хөдөлгөөний урсгал төлөвлөлтөд оролцогч талуудын хамтын ажиллагаа, үүрэг оролцоог тодорхойлж, зохицуулна.

ХОЁР. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

- 2.1. Монгол Улсын агаарын зайд үйлдэх хуваарьт болон хуваарьт бус нислэг Иргэний нисэхийн ерөнхий газар (цаашид “ИНЕГ” гэх)-аас олгосон нислэгийн зөвшөөрлийн дагуу үйлдэгдэнэ.
- 2.2. НУТБ нь нислэгийн хүсэлт гаргагчаас ирүүлсэн нислэгийн хүсэлт, түүнд холбогдох баримт бичгийг хүлээн авч, энэхүү журмын дагуу нислэгийн хөдөлгөөний урсгал төлөвлөлтийн менежментийг хэрэгжүүлж, ИНЕГ-ын нэрийн өмнөөс нислэгийн зөвшөөрөл олгоно.
- 2.3. Нислэгийн хөдөлгөөнийг төлөвлөх, зөвшөөрөл олгохдоо Монгол Улсын агаарын зайд үйлдэгдэх нислэгийн хөдөлгөөн, агаарын зайн болон нисэх буудлын багтаамжийг харгалзана.
- 2.4. Нислэгийн хөдөлгөөний төлөвлөлт нь дараах төрлүүдээр хийгдэнэ. Үүнд:

- 2.4.1. Урт хугацааны төлөвлөлт;
- 2.4.2. Урьдчилсан төлөвлөлт;
- 2.4.3. Шуурхай төлөвлөлт;
- 2.4.4. Үйл ажиллагааны дараах төлөвлөлт.

ГУРАВ. НИСЛЭГИЙН ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

- 3.1. Монгол Улсын агаарын зайд нислэг үйлдэх зөвшөөрөл олгохдоо дараах шаардлагыг тавина. Үүнд:
  - 3.1.1. Гадаад улсын онцгой үүргийн болон албан захиалгат нислэгийн хүсэлтийг Гадаад хэргийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар, дотоодын онцгой үүргийн болон албан захиалгат нислэгийн хүсэлтийг Төрийн тусгай хамгаалалтын газраар тус тус дамжуулан хүлээн авна.
  - 3.1.2. Улсын агаарын хөлгийн нислэгийг Агаарын зайн нисэхэд ашиглах тухай хууль, Улсын нисэхийн тухай хууль, Улсын агаарын хөлгийн онцгой болон тусгай үүргийн нислэгийн хөдөлгөөнийг зохицуулах хамтарсан журмын дагуу зохицуулна.
  - 3.1.3. Монгол Улсын хил болон хилийн агаарын бус орчимд нислэг үйлдэх тохиолдолд Монгол Улсын Хилийн тухай хууль, Агаарын зайн нисэхэд ашиглах тухай хууль, Монгол–Хятадын хилийн дэглэмийн тухай Монгол-БНХАУ-ын Засгийн газар хоорондын гэрээ, Орос–Монголын хилийн дэглэмийн тухай гэрээ, холбогдох бусад дүрэм, журам болон энэхүү журмыг мөрдлөг болгоно.

3.1.4. Дархан цаазат газарт нислэг үйлдэх тохиолдолд Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 8 дугаар заалтыг дагаж мөрднө.

3.1.5. Нислэгийн хүсэлт гаргагч (гадаад улсын)-аас ирүүлсэн орон нутгийн хуваарыт бус арилжааны нислэг үйлдэх хүсэлтэд тухайн улстай байгуулсан, Засгийн газар хоорондын агаарын харилцааны хэлэлцээрийг үндэслэн нислэгийн зөвшөөрөл олгоно.

3.1.6. Нислэгийн үйл ажиллагааг холбогдох иргэний нисэхийн дүрмээр зохицуулна.

3.1.7. Нислэгийн хүсэлт гаргагч (дотоод)-аас ирүүлсэн хуваарыт болон хуваарыт бус нислэгийн хүсэлтэд зөвшөөрөл олгоходо энэхүү журмын 10.2.1 дэх заалт болон Нисэхийн аюулгүй ажиллагааны хяналт, зохицуулалтын байгууллагаас ирүүлсэн албан бичиг, мэдээллийн хүрээнд хянан үзэж, нислэгийн төлөвлөлт зөвшөөрлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулна.

3.1.8. Давагдашгүй хүчин зүйлс (гамшигаас хамгаалах бэлэн байдал зарласан, агаарын хил хаагдсан, байгалийн гамшиг ...гэх мэт) үүссэн тохиолдолд нислэгийн зөвшөөрлийг олгоходо агаарын навигацийн хураамжийн төлбөрийг нэмэгдэлгүйгээр тооцож болно.

3.1.9. Энэхүү журмын 4.3.1, 4.3.2-т заасан хугацаанаас богино хугацаанд хуваарыт бус нислэгийн зөвшөөрөл авахаар хүсэлт ирүүлсэн тохиолдолд агаарын навигацийн хураамжийн төлбөрийг зохих нэмэгдэлтэйгээр тооцож, нислэгийн зөвшөөрлийг олгоно.

3.1.10. Нислэгийн төлөвлөгөө, хүсэлт болон түүнд холбогдох баримт бичгийн мэдээллийн үнэн зөв, хүчин төгөлдөр байдлыг нислэгийн хүсэлт гаргагч бүрэн хариуцна.

3.1.11. Нислэг үйлдэхэд шаардагдах баримт бичигт өөрчлөлт орсон талаарх мэдээллийг нислэгийн хүсэлт гаргагч тогтмол шинэчлэн ирүүлнэ.

3.1.12. Энэхүү журамд заасан баримт бичгийн бүрдэл дутуу, зөрчилтэй, хугацаа дууссан, хүчингүй болсон тохиолдолд нислэгийн зөвшөөрөл олгохоос татгалзана.

3.1.13. Нислэгийн хүсэлт гаргагчид нислэгийн зөвшөөрөл олгох баримт бичгийн шаардлага хангаагүйгээс үүдэн нислэгийн зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан тохиолдолд гарах үр дагавар, хариуцлагыг ИНЕГ хариуцахгүй.

ДӨРӨВ. НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ

4.1. ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА

4.1.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь олон улсын болон орон нутгийн хөөрөлт, буултын хуваарыт нислэгийн хүсэлтийг энэхүү журмын дагуу НУТБ болон ИНЕГ-ын Цагийн хуваарийн зөвлөл (цаашид “ЦХЗ” гэх)-д ирүүлнэ.

4.1.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь хуваарыт бус нислэгийн хүсэлтийг НУТБ-д ирүүлнэ.

4.1.3. Нислэгийн хүсэлтийг цахим хаяг, факс, SITA болон цаасан хэлбэрээр ирүүлж болно.

4.1.4. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь урьдчилсан төлөвлөлтийн нислэгийн мэдээнд тусгах олон улс, орон нутгийн хуваарыт бус нислэг болон хуваарыт нислэгийн өөрчлөлтийг тухайн нислэг эхлэхээс өмнөх ажлын өдрийн 15 цагаас өмнө энэхүү журмын Хавсралт 5-д заасан маягтын дагуу ирүүлнэ.

4.2. ХУВААРЫТ НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ

4.2.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь Монгол Улсын агаарын зайд үйлдэх олон улсын болон орон нутгийн хуваарыт нислэгийн хүсэлтийг тухайн нислэг эхлэхээс хуанлийн 30-аас багагүй хоногийн өмнө ирүүлнэ.

4.2.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь олон улсын хуваарыт нислэгийн хүсэлтийг энэхүү журмын Хавсралт 2-т заасан маягтын, орон нутгийн хуваарыт нислэгийн хүсэлтийг Хавсралт 4-т заасан маягтын дагуу тус тус ирүүлнэ.

4.3. ОЛОН УЛСЫН ХУВААРЫТ БУС НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ

4.3.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь онцгой үүргийн болон албан захиалгат нислэгийн хүсэлтийг нислэг эхлэхээс хуанлийн 2 хоногийн өмнө Хавсралт 3-т заасан маягтын дагуу ирүүлнэ.

4.3.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь олон улсын өнгөрөлтийн болон хөөрөлт, буултын нислэгийн хүсэлтийг нислэг эхлэхээс ажлын 2 хоногийн өмнө Хавсралт 3-т заасан маягт болон түүнд багтсан мэдээллийн дагуу ирүүлнэ.

4.3.3. Энэ журмын 4.3.1, 4.3.2-т заасан хугацаанаас богино буюу нислэг эхлэхээс хуанлийн 1 хоногийн өмнө нислэгийн хүсэлтийг ирүүлсэн тохиолдолд агаарын навигацийн хураамжийн төлбөрийг нэмэгдэл төлбөртэй тооцож, нислэгийн зөвшөөрлийг олгоно.

4.3.4. Энэхүү журмын 4.3.3-т заасан хугацаанаас богино буюу нислэг эхлэхээс 6-аас багагүй цагийн өмнө нислэгийн хүсэлтийг ирүүлсэн тохиолдолд агаарын навигацийн хураамжийн төлбөрийг нэмэгдлийн нэмэгдэл төлбөртэй тооцож, нислэгийн зөвшөөрлийг олгоно.

4.3.5. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь тусгай үүргийн, хүмүүнлэгийн, түргэн тусламжийн, агаарын хөлөгт дутагдал гарч нислэг үйлдэх боломжгүй болсон үед өөр агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх, зорчигчдыг тээвэрлэх, сэлбэг хүргэх, навигацийн тоног төхөөрөмж болон техникийн шалгах нислэгийн хүсэлтийг Хавсралт 3-т заасан маягтын дагуу өнгөрөлтийн нислэг эхлэхээс 30 минутын өмнө, хөөрөлт буултын нислэг эхлэхээс 1 цагийн өмнө тус тус ирүүлнэ.

4.4. ОРОН НУТГИЙН ХУВААРТЬ БУС НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ

4.4.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь иргэний агаарын хөлгөөр онцгой үүргийн нислэг үйлдэх нислэгийн хүсэлтийг хуанлийн 1 хоногийн өмнө Хавсралт 5-д заасан маягтын дагуу ирүүлнэ.

4.4.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь улсын агаарын хөлгөөр онцгой үүргийн нислэг үйлдэх бол энэхүү журмын 3.1.2-т заасан холбогдох хууль тогтоомжийг баримтална.

4.4.3. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь тусгай үүргийн, хүмүүнлэгийн, түргэн тусламжийн, агаарын хөлөгт дутагдал гарч нислэг үйлдэх боломжгүй болсон үед өөр агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх, зорчигчдыг тээвэрлэх, сэлбэг хүргэх, навигацийн тоног төхөөрөмж болон техникийн шалгах нислэгийн хүсэлтийг хавсралт 5-д заасан маягтын дагуу нислэг эхлэхээс 30 минутын өмнө ирүүлнэ.

4.4.4. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь хуваарть бус нислэгийн хүсэлтийг нислэг эхлэхээс 2-оос багагүй цагийн өмнө ирүүлнэ.

ТАВ. НИСЛЭГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

5.1. ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА

5.1.1. Олон улсын болон орон нутгийн хөөрөлт, буултын батлагдсан нислэгийн цагийн хуваарть зөвхөн цаг агаарын болон агаарын хөлгийн техникийн шалтгаанаар өөрчлөлт оруулах бөгөөд бусад шалтгаанаар өөрчлөлт оруулах тохиолдолд нислэгийн хүсэлтийг Цагийн хуваарийн зөвлөлд хүргүүлнэ.

5.1.2. Урьдчилсан төлөвлөлтийн нислэгийн мэдээнд орсон хуваарть нислэг цаг агаарын болон агаарын хөлгийн техникийн шалтгаанаар цуцалсан талаарх мэдээг нислэг эхлэхээс 1 цагаас багагүй хугацааны өмнө ирүүлнэ.

5.2. ӨНГӨРӨЛТИЙН НИСЛЭГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

5.2.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь хуваарть нислэгийн төлөвлөлтөд нэг удаагийн нислэг нэмэх тохиолдолд нислэгийн хүсэлтийг ажлын 2 хоногийн өмнө Хавсралт 3-т заасан маягт эсхүл түүнд багтсан мэдээллийн дагуу ирүүлнэ.

5.2.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь хуваарть нислэгийн төлөвлөлтөд 2 буюу түүнээс дээш өөрчлөлт болон нэмэгдэл нислэгийн хүсэлтийг нислэг эхлэхээс ажлын 5 хоногийн өмнө Хавсралт 2-т заасан маягт эсхүл түүнд багтсан мэдээллийн дагуу ирүүлнэ.

5.2.3. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь нислэгийн төлөвлөлтөд 1 удаагийн өөрчлөлт оруулах болон цуцалсан нислэгийн мэдээллийг тухай бүр ирүүлнэ.

5.3. ХӨӨРӨЛТ, БУУЛТЫН НИСЛЭГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

5.3.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь хөөрөлт, буултын нислэгийн төлөвлөлтөд 1 удаагийн өөрчлөлт оруулах тохиолдолд нислэгийн хүсэлтийг холбогдох тайлбарын хамт нислэг эхлэхээс 1 цагаас багагүй хугацаанд ирүүлнэ.

ЗУРГАА. НИСЛЭГИЙН ЗӨВШӨӨРӨЛ

- 6.1. Нислэгийн зөвшөөрлийг SITA болон цахим шуудангаар хүргүүлнэ.
- 6.2. Нислэгийн зөвшөөрөл нь дараах үсгэн тэмдэглэгээ болон тоон дугаараас бүрдэнэ. Үүнд:
  - 6.2.1. Хуваарьт нислэгийн зөвшөөрөл:
    - 6.2.1.1. Олон улсын нислэгт:
      - 6.2.1.1.a. Зуны улирлын:
CAM зөвшөөрлийн дугаар/ нислэг үйлдэх он 'S
Жишээ нь: **CAM 001/2020'S**
      - 6.2.1.1.b. Өвлийн улирлын:
CAM зөвшөөрлийн дугаар/ нислэг үйлдэх он 'W
Жишээ нь: **CAM 001/2020'W**
    - 6.2.1.2. Орон нутгийн нислэгт:
      - 6.2.1.2.a. Зуны улирлын:
CAM зөвшөөрлийн дугаар/ нислэг үйлдэх он 'S.D
Жишээ нь: **CAM 001/2020'S.D**
      - 6.2.1.2.b. Өвлийн улирлын:
CAM зөвшөөрлийн дугаар/нислэг үйлдэх он 'W.D
Жишээ нь: **CAM 001/2020'W.D**
  - 6.2.2. Хуваарьт бус нислэгийн зөвшөөрөл:
    - 6.2.2.1. Олон улсын нислэгт:
CAM нислэг үйлдэх сар/зөвшөөрлийн дугаар-нислэг үйлдэх он
Жишээ нь: **CAM 01/001-20**
    - 6.2.2.2. Орон нутгийн нислэгт:
CAM нислэг үйлдэх сар/зөвшөөрлийн дугаар-нислэг үйлдэх он 'D
Жишээ нь: **CAM 01/001-20'D**

ДОЛОО. НИСЛЭГИЙН ЗӨВШӨӨРЛИЙН ХҮЧИНТЭЙ ХУГАЦАА БОЛОН ЦУЦЛАЛТ

- 7.1. Олон улсын нислэгт олгогдсон зөвшөөрөл нислэг эхлэх цагаас хойш 72 цагийн хугацаанд хүчинтэй байна.
- 7.2. Орон нутгийн нислэгт олгогдсон зөвшөөрөл нислэг эхлэх цагаас хойш 48 цагийн хугацаанд хүчинтэй байна.
- 7.3. Тусгай үүргийн нислэгт олгогдсон зөвшөөрөл нислэг эхлэх цагаас хойш 24 цагийн хугацаанд хүчинтэй байна.

7.4. Өнгөрөлтийн нислэгт онцгой тохиолдлын буулт үйлдсэн тохиолдолд олгогдсон нислэгийн зөвшөөрөл хүчинтэй байна.

7.5. Нислэгийн зөвшөөрлийн хүчинтэй хугацаа хэтэрсэн тохиолдолд зөвшөөрлийг шинээр авах тухай хүсэлтийг дахин гаргана.

7.6. НААХЗБ-ын холбогдох албан бичгийг үндэслэн нислэгийн зөвшөөрлийг цуцалж болно.

7.7. Санхүү, эдийн засгийн нэгжээс энэхүү журмын 10.3.4-т заасны дагуу албан ёсоор ирүүлсэн мэдэгдлийг үндэслэн нислэгийн зөвшөөрөлд зохих хязгаарлалт тавих эсхүл зөвшөөрлийг цуцалж болно.

НАЙМ. БАРИМТ БИЧИГТ ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

8.1. ХУВААРЬТ НИСЛЭГ

8.1.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь өнгөрөлтийн нислэг шинээр үйлдэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ. Үүнд:

- 8.1.1.1. Агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ;
- 8.1.1.2. Нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ ("A" маягтад заасан бүх агаарын хөлгийн);
- 8.1.1.3. Агаарын хөлгийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ ("A" маягтад заасан бүх агаарын хөлгийн);
- 8.1.1.4. Агаарын хөлгийн дуу чимээний гэрчилгээ /Шаардлагатай тохиолдолд нэмэлтээр авна/;
- 8.1.1.5. Даатгалын мэдээлэл;
- 8.1.1.6. Агаарын тээвэрлэгчийн албан ёсны хаяг.

8.1.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагч (гадаад улсын) нь олон улсын хөөрөлт, буултын нислэг шинээр үйлдэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ. Үүнд:

- 8.1.2.1. Агаарын тээвэрлэгчийн ИНД-129 "Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээжүүлэлт" дүрмийн дагуу гэрчилгээжсэн гэрчилгээ;
- 8.1.2.2. Агаарын тээвэрлэгчийн томилгооны бичиг;
- 8.1.2.3. Нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ ("A" маягтад заасан бүх агаарын хөлгийн);
- 8.1.2.4. Агаарын хөлгийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ ("A" маягтад заасан бүх агаарын хөлгийн);
- 8.1.2.5. Агаарын хөлгийн дуу чимээний гэрчилгээ; /Шаардлагатай тохиолдолд нэмэлтээр авна/;
- 8.1.2.6. Даатгалын мэдээлэл;
- 8.1.2.7. Газрын үйлчилгээний мэдээлэл;
- 8.1.2.8. Агаарын тээвэрлэгчийн албан ёсны хаяг;
- 8.1.2.9. Монгол Улс дахь салбар, нэгжийн хаяг эсхүл Монгол Улс дахь томилогдсон төлөөлөгч (ажилтан)-ийн холбоо барих хаягууд (утас, факс, и-мэйл, SITA, AFTN г.м.).

8.1.3. Нислэгийн хүсэлт гаргагч (дотоодын) нь шинээр нислэг үйлдэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ. Үүнд:

- 8.1.3.1. Агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ;
- 8.1.3.2. Агаарын хөлгийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;
- 8.1.3.3. Агаарын хөлгийн нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ;
- 8.1.3.4. Даатгалын мэдээлэл;
- 8.1.3.5. Зам тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын томилгоо бичиг;
- 8.1.3.6. Агаарын тээвэрлэгчийн албан ёсны хаяг.

8.2. ХУВААРЬТ БУС НИСЛЭГ

8.2.1. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь олон улсын хөөрөлт, буултын нислэг үйлдэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ. Үүнд:

- 8.2.1.1. Агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ (Арилжааны бус нислэг үйлддэг хувийн эзэмшлийн агаарын хөлөгт агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ шаардахгүй байж болно);
- 8.2.1.2. Агаарын хөлгийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;
- 8.2.1.3. Агаарын хөлгийн нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ;
- 8.2.1.4. Даатгалын мэдээлэл (Гадаадын агаарын тээвэрлэгч);
- 8.2.1.5. Газрын үйлчилгээний мэдээлэл;
- 8.2.1.6. Аюултай ачааны мэдээлэл.

8.2.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагч нь орон нутагт нислэг үйлдэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ. Үүнд:

- 8.2.2.1. Хилийн бүсэд нислэг үйлдэх бол Хил хамгаалах ерөнхий газраас олгосон зөвшөөрөл;
- 8.2.2.2. Монгол Улсын НМЭ-ээр зарлан мэдээлээгүй аэродром болон хэлийрэлтэй хөөрөлт, буултын нислэг үйлдэх бол ИНБД-ийн хүрээнд нийцсэн баримт бичиг;
- 8.2.2.3. Дархан цаазат газарт хөөрөлт, буултын нислэг үйлдэх бол холбогдох эрх бүхий байгууллагаас олгосон зөвшөөрөл;

8.2.3. Нислэгийн хүсэлт гаргагч (дотоодын) нь орон нутагт шинээр нислэг үйлдэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ. Үүнд:

- 8.2.3.1. Агаарын тээврийн гэрчилгээ (Арилжааны бус нислэг үйлддэг хувийн эзэмшлийн агаарын хөлөгт агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ шаардахгүй байж болно);
- 8.2.3.2. Агаарын хөлгийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;
- 8.2.3.3. Агаарын хөлгийн нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ;
- 8.2.3.4. Даатгалын мэдээлэл.

8.2.4. Нислэгийн хүсэлт гаргагч (гадаад улсын) нь орон нутагт нислэг үйлдэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ. Үүнд:

- 8.2.4.1. Агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ (Арилжааны бус нислэг үйлддэг хувийн эзэмшлийн агаарын хөлөгт агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ шаардахгүй байж болно);
- 8.2.4.2. Агаарын хөлгийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;
- 8.2.4.3. Агаарын хөлгийн нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ;

- 8.2.4.4. Даатгалын мэдээлэл;
- 8.2.4.5. Гүйцэтгэх ажлын төрөл, захиалагчтай байгуулсан гэрээ;
- 8.2.4.6. Нислэг үйлдэх чиглэл, маршрут, ажлын талбайн бүдүүвч, байрлах газрын солбицол.

ЕС. ЕРӨНХИЙ ЗОРИУЛАЛТЫН НИСЭХ

9.1. Хяналтгүй агаарын зайд нислэг үйлдэх тохиолдолд нислэгийн төлөвлөгөөг Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний байгууллагад тухайн нислэг эхлэхээс 30 минутаас багагүй хугацааны өмнө ирүүлнэ.

9.2. Ерөнхий зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагааны нислэгийн аюулгүй байдлыг агаарын хөлөг эзэмшигч хариуцна.

9.3. Хяналтгүй агаарын зайнаас хяналттай агаарын зайд, хяналттай агаарын зайнаас хяналтгүй агаарын зайд нислэг үйлдэх бол нислэгийн хүсэлтийг энэхүү журмын дагуу НУТБ-д ирүүлсэн байна.

АРАВ. ХАРИЛЦАГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

10.1. ЦАГИЙН ХУВААРИЙН ЗӨВЛӨЛ

10.1.1. Олон улсын болон орон нутгийн нисэх буудалд хуваарьт нислэг үйлдэх агаарын тээвэрлэгчийн батлагдсан нислэгийн цагийн хуваарийг НУТБ-д ирүүлнэ.

10.1.2. Хуваарьт нислэгийн батлагдсан цагийн хуваарьт өөрчлөлт орсон тохиолдолд шинэчилсэн хуваарийг НУТБ-д ирүүлнэ.

10.2. НИСЭХИЙН АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГААНЫ ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГА

10.2.1. Нисэхийн аюулгүй ажиллагааны хяналт, зохицуулалтын байгууллага нь Иргэний нисэхийн багц дүрэм (ИНБД)-ээр гэрчилгээжсэн агаарын тээвэрлэгч, нисэх буудал, агаарын хөлгийн бүртгэл, нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ, нисгэгчийн үнэмлэхний хүчинтэй, сунгасан талаарх мэдээллийг тухай бүр www.mcaa.gov.mn сайтад байршуулна.

10.2.2. Тусгай нислэгийн зөвшөөрлийг олгох тохиолдолд НУТБ-д албан бичгээр эсхүл цахим хаягаар ирүүлнэ.

10.2.3. Агаарын тээвэрлэгчээс ирүүлсэн аюултай ачааны мэдээлэлтэй танилцан, саналыг НУТБ-д ирүүлнэ.

10.2.4. Нислэгийг зогсоох, цуцалсан талаарх мэдээллийг албан бичгээр НУТБ-д ирүүлнэ.

10.3. САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГЖ

10.3.1. Нислэгийн гүйцэтгэлийн тайланг сард 2 удаа НУТБ-аас хүлээн авна.

10.3.2. Нислэгийн хүсэлт гаргагчаас ирүүлсэн хуваарьт болон хуваарьт бус нислэгийн хүсэлтийн хувийг НУТБ-аас хүлээн авна.

10.3.3. Агаарын навигацийн хураамжийн авлага хуримтлагдсанаас шалтгаалан нислэгийн зөвшөөрлийг түр түдгэлзүүлэх, улмаар авлагыг барагдуулснаар нислэгийн зөвшөөрлийг сэргээх талаарх саналыг НУТБ-д албан бичгээр ирүүлнэ.

10.4. НИСЭХ БУУДЛУУД

10.4.1. Нисэх буудлууд нь урьдчилсан төлөвлөлтийн нислэгийн мэдээг atfm@mcaa.gov.mn цахим хуудсаар хүлээн авна.

10.4.2. Нисэх буудлуудын ачаалалтай болон сул цагийн талаарх мэдээллийг НУТБ-д мэдээлнэ.

АРВАН НЭГ. НИСЛЭГИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН МЭДЭЭНИЙ ХАДГАЛАЛТ

11.1. Олон улс, орон нутгийн нислэгийн зөвшөөрлийн бүртгэл болон нислэгийн гүйцэтгэлийн тайланг хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу ИНЕГ-ын архивт шилжүүлнэ.

АРВАН ХОЁР. ХАВСРАЛТ

ХАВСРАЛТ 1.**ТОДОРХОЙЛОЛТ**

Албан захиалгат нислэг- Дипломат шугамаар ирүүлсэн онцгой үүргийн нислэгээс бусад Гадаад хэргийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар дамжиж ирсэн нислэгийг;

Нислэгийн зөвшөөрөл- Монгол Улсын агаарын зайд нислэг үйлдэх агаарын хөлөгт ИНЕГ-аас олгож буй дамжин өнгөрөх, хөөрөлт буулт үйлдэх эсхүл техникийн зогсолт үйлдэх эрхийг хэлэх ба дараах төрлүүдтэй байна. Үүнд:

Дамжин өнгөрөх нислэгийн зөвшөөрөл- Монгол Улсын агаарын зайд нэвтрэх, дамжин өнгөрөх зөвшөөрлийн мэдэгдлийг;

Хөөрөлт, буултын нислэгийн зөвшөөрөл- Зөвшөөрөгдсөн нисэх буудалд хөөрөлт, буулт үйлдэх эсхүл техникийн зогсолт үйлдэх агаарын хөлгийн нислэгт Монгол улсын агаарын зайд ашиглах зөвшөөрлийн мэдэгдлийг;

Албан захиалгат нислэгийн зөвшөөрөл- Засгийн газрын болон цэрэг, хүмүүнлэгийн зориулалтаар үйлдэгдэх агаарын хөлгийн нислэгт Гадаад хэргийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар дамжуулан олгох Монгол улсын агаарын зайд ашиглах зөвшөөрлийн мэдэгдлийг;

Нислэгийн урсгал төлөвлөлтийн байгууллага- Монгол Улсын агаарын зайд үйлдэгдэх иргэний агаарын хөлгийн нислэгийн хөдөлгөөний урсгалыг төлөвлөн зохицуулах, ИНЕГ-ын нэрийн өмнөөс нислэгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллагыг;

Нислэгийн хүсэлт гаргагч- Монгол Улсын агаарын зайд нислэг үйлдэхээр нислэгийн зөвшөөрөл хүсэлгч хувь хүн, хуулийн этгээдийг;

Нэмэгдэл нислэг- Хуваарьт нислэгийн цагийн хуваарьт тодорхой хугацаанд нэмэгдэх нислэгийг;

Олон улсын нислэг- Хоёр буюу түүнээс дээш улсын агаарын зайд үйлдэх нислэгийг;

Онцгой үүргийн нислэг- Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Монгол Улсын Их Хурлын дарга, Ерөнхий сайд, гадаад улсын өндөр хэмжээний зочдод үйлчлэх нислэгийг;

Орон нутгийн нислэг- Монгол Улсын агаарын зайд үйлдэх нислэгийг;

Өөрчлөлт орсон нислэг- Тухайн өдөр төлөвлөгдсөн нислэгт урьдчилсан болон шуурхай төлөвлөлтөөр өөрчлөлт орохыг;

Тусгай үүргийн нислэг- Тайван цагийн батлан хамгаалах нислэг, хил хамгаалалт, гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх үүрэг гүйцэтгэхтэй холбогдолтой нислэг болон гамшиг, аюулт үзэгдэлтэй тэмцэх, эмнэлгийн яаралтай, түргэн тусламжийн зорилгоор үйлдэж буй бүх төрлийн нислэгийг;

Улирал- Зуны улирал: гуравдугаар сарын сүүлийн Ням гарагт эхлэхийг, Өвлийн улирал: аравдугаар сарын сүүлийн Ням гарагт эхлэхийг;

Улсын агаарын хөлөг- Цэрэг, цагдаа, хил хамгаалах, гаалийн болон төрийн бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх байгууллагын агаарын хөлгийг;

Улсын нисэх- Улсын агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэхтэй холбогдсон цогцолбор ойлголтыг;

Урт хугацааны төлөвлөлт- Өвөл, зуны улирлын хугацаанд тогтмол давтамжтай үйлдэгдэх нислэгийн төлөвлөлтийг;

Урьдчилсан төлөвлөлт- Нислэгийн үйл ажиллагаа эхлэхээс нэг хоногийн өмнөх өдрөөс 7 хоног хүртэлх хугацааны төлөвлөлтийг;

Урьдчилсан төлөвлөлтийн нислэгийн мэдээ- НУТБ-аас зөвшөөрөл олгогдож нислэгийн төлөвлөлтөд тусгагдаж баталгаажсан, тухайн өдөр үйлдэгдэх нислэгийн цагийн хуваарийн мэдээллийг нэгтгэсэн баримт бичгийг;

Үйл ажиллагааны дараах төлөвлөлт— Гүйцэтгэсэн нислэгийн мэдээлэлд тулгуурлан дүн шинжилгээ хийж, дахин төлөвлөлт хийхийг;

Хилийн агаарын бус— Улсын хилийн шугамаас дотогш 30 км-ийн өргөнтэй нутаг дэвсгэр дээрх агаарын зайлгахийг;

Хойшилсон нислэг-Тухайн өдөр төлөвлөгдсөн боловч, тодорхой шалтгааны улмаас тодорхой хугацаагаар хойшлогдсон нислэгийг;

Хуваарыт бус нислэг— Хуваарыт нислэгээс бусад нислэгийг;

Хуваарыт нислэг— Олон нийтэд нээлттэй зарласан хуваарийн дагуу тогтмол давтамжтайгаар гүйцэтгэх нислэгийг;

Цуцалсан нислэг- Тухайн өдөр төлөвлөгдсөн боловч тодорхой шалтгааны улмаас үйлдэгдэхгүй болсон нислэгийг;

Шуурхай төлөвлөлт— Тухайн өдөр үйлдэгдэх нислэгийн өөрчлөлтийг хийж, нислэгийг шинээр төлөвлөхийг;

Бусад нэр томъёог ИНБД-д заасны дагуу ойлгоно.

FORM "A".

ХАВСРАЛТ 2.

A. OPERATOR	B. ADDRESS
----------------	---------------

C. Flight number	D. Main and alternative route	E. ACFT type	F. ACFT EQPT ACAS/TCAS	G. Days of operation	H. Point of departure/ ETD	I. Entry point Time	J. Exit point time	K. Point of destination/ ETA	L. Via airways	M. Period of flight	N. Remarks
1											
2											
3											
4											

1	MAXIMUM ALL-UP WEIGHT TYPE AND REGISTRATION MARKS OF
2	AIRCRAFT
3	PURPOSE OF FLIGHT
4	CRUISE SPEED
5	RVSM approval YES/NO
6	ALL TYPES OF RNV/RNAV
7	ACFT EQPT GPWS YES/NO

ХАВСРАЛТ 3.**FORM "B".**

**APPLICATION
FOR NON-SCHEDULED FLIGHT REQUEST**

This form, duly completed, must be sent to the Civil Aviation Authority of Mongolia not later than 2 working days for the landing, 2 working days for overfly before the flight.

Note: Domestic airports are not used for the international flights as an alternative airport.

1	NAME OF AIRLINE	
2	OPERATOR	
3	BILLING ADDRESS (POC, TEL, FAX, E-MAIL, BOX)	
4	NATIONALITY OF ACFT	
5	CALLSIGN	
6	REGISTRATION OF ACFT	
7	TYPE OF ACFT	
8	MTOW / LANDING WEIGHT	
9	PURPOSE OF FLIGHT	
10	CATEGORY OF FLIGHT (CHARTER, ADDITIONAL, VIP AND OTHER)	
11	DATE OF FLIGHT	
12	DEPARTURE AERODROM / ETD	
13	DESTINATION AERODROM / ETA	
14	ENTRY POINT / ETO	
15	EXIT POINT / ETO	
16	FLIGHT ROUTE	
17	ACFT EQPT (ACASII/TCAS) YES/NO	
18	ACFT EQPT GPWS	
19	RVSM 6 YES/NO	
20	ALL TYPES OF RNP/RNAV	
21	FLIGHT CREW	
22	PASSENGERS	
23	THE FORM OF PAYMENT	
24	DANGEROUS GOODS	
25	REMARKS	

FORM "C".

ХАВСРАЛТ 4.

Агаарын тээвэрлэгчийн хаяг

АГААРЫН ТЭЭВЭРЛЭГЧИЙН НЭР

20.. оны ... -р сарын ... -ны өдөр

Дугаар ...

БАТЛАВ. ЗАХИРАЛ ..... /

/

20 .. ОНЫ ... -Р САРЫН ... -ЭЭС ... -Р САРЫН ... -НЫ ӨДРИЙГ ДУУСТАЛХ ХУГАЦААНД ҮЙЛДЭХ ХУВААРТЬ НИСЛЭГИЙН
ХҮСЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ДООГУУР ЗУРАХ/

№	Аяллын дугаар	А/х-ийн маяг	Хөөрөх буудал	Буух буудал	Нисэн гарах цаг	Нисэн очих цаг	Нислэг хийх өдрийн	Нислэг эхлэх өдөр	Нислэг дуусах өдөр	Тайлбар
1.										
2.										
3.										

НИСЛЭГИЙН ЗАХИРАЛ

Нислэгийн хүсэлтийг:

Хүлээн авсан:

Дугаар /

Зөвшөөрсөн:

Цаг минут

Гарын үсэг

FORM “D”.

ХАВСРАЛТ 5.

АГААРЫН ТЭЭВЭРЛЭГЧИЙН НЭР

20.. оны ... -р сарын ... -ны өдөр

Дугаар ...

БАТЛАВ. ЗАХИРАЛ ..... /

/

20 .. ОНЫ ... -Р САРЫН ... -НЫ ӨДРИЙН ХУВААРТЬ, ХУВААРТЬ БУС НИСЛЭГИЙН ХҮСЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ /ДООГУУР ЗУРАХ/

Агаарын хөлгийн маяг	Агаарын хөлгийн бүртгэлийн дугаар	Агаарын хөлгийн дарга	Агаарын хөлгийн даргын минимум	Нислэгийн зорилго

Аяллын дугаар	Огноо	Нислэгийн чиглэл	Агаарын замын дугаар	Хөөрөх цаг	Бүүх цаг	Координат	Тайлбар	Чиглэлийн зайд

Тусгай хамгаалалттай газар нутагт нислэг үйлдэх эсэх: Тийм Үгүй

НИСЛЭГИЙН ЗАХИРАЛ

/

Нислэгийн хүсэлтийг:

Хүлээн авсан:

/

Зөвшөөрсөн:

Цаг минут

Гарын үсэг

Цаг минут

Гарын үсэг

- - - oOo - - -